

In één lente drie generaties kastanjemineermot bestrijden

Verschillende hulpmiddelen kunnen helpen kastanje te beschermen

Nu de lente is losgebarsten, zorgt de kastanjemineermot of *Cameraria ohridella* voor steeds meer schade in paardenkastanjes. Aantasting leidt tot bladbeschadiging en in een later stadium tot bladafval. Gemeenten, boomkwekerijen en hoveniers hebben de grootste moeite om de kastanjemineermot-plaag te bestrijden. Door de aantasting wordt de boom minder vitaal en vatbaarder voor ziekten. Maar niet gewanhoopt: met de juiste hulpmiddelen kan de mot prima worden bestreden, stelt

Gerard Bodewes van ITS.

Auteur: Guus van Rijswijk

Nu het voorjaar is losgebarsten en de zon zich vaker laat zien, steekt ook de kastanjemineermot weer de kop op. De vlinder, waarschijnlijk afkomstig uit Azië en behorend tot de familie van de mineermotten (*Gracillariidae*), werd in Europa voor het eerst aangetroffen in 1985. In ons land is de 5 mm grote mot alweer zo'n twintig jaar actief en zorgt ze met regelmaat voor een ware plaag bij paardenkastanjes.

Levenscyclus

Er kunnen maximaal drie generaties van de mineermot per jaar voorkomen, vertelt Gerard Bodewes van ITS. 'De eerste treffen we aan in de maand april, na de overwintering. De tweede generatie veroorzaakt de meeste schade; die zien we in de maand juli. De laatste lichter vliegt rond de overgang van september naar oktober.' De vrouwtjes leggen elk 20 à 30 eitjes op de bovenzijde van het blad van de paardenkastanje. 'Deze komen na ongeveer tien dagen uit. De jonge larven eten zich een weg in het blad. Ze vreten zich door het bladweefsel heen, waarbij ze gangen vormen.'

Zes larvale stadia

De kastanjemineermot heeft zes larvale stadia, vertelt Bodewes. 'Wanneer de larve volgroeid is, verpopt ze. Hierbij maakt ze een cocon van spinseldraden door middel van bladmineergangen. De larven zijn ongeveer 1,5 mm lang en hebben opvallende, diep ingesne-

den segmenten. Ze zijn geelgroen van kleur. Als het om een ernstige aantasting gaat, kunnen deze mijngangen elkaar overlappen, waardoor een groot deel van het blad volledig bruin verkleurt. De mineermot overwintert als pop in de afgevallen bladeren.'

Schade

De mot zorgt voor behoorlijk wat schade. De bomen die het meest lijden onder deze plaag behoren tot de soort *Aesculus hippocastanum*, maar bij een grote aantasting kan het eveneens voorkomen dat er in het blad van *Acer pseudo-platanus* en *Acer platanoides* gangen te zien zijn. 'De meest voor de hand liggende vorm van schade is natuurlijk het gevolg van de mineergangen die de larven veroorzaken. Bij een zware aantasting kan het blad bruin verkleuren en vroegtijdig afvallen. Hierdoor kan de boom tijdens de zomer minder reserves opbouwen, waardoor veel aangetaste bomen het jaar daarop veel minder blad zullen krijgen. Dit tast de conditie van de bomen aan, waardoor ze meer vatbaar worden voor andere plagen en ziekten.'

Verdrijving

Er zijn verschillende hulpmiddelen op de markt om de kastanjemineermot te verdrijven, vertelt Bodewes. 'De feromoonval is een prima hulpmiddel om de verspreiding van en aantasting door de kastanjemineermot te monitoren en de schade te beperken. Door het plaatsen van een

ZO WERKT DE FEROMOONVAL

De doorschijnende pot moet eerst voor een derde worden gevuld met 500 ml water met wat druppels afwasmiddel. Daarna dient de val te worden gemonteerd zoals op de foto, waarbij de gele trechter op de doorschijnende pot wordt geplaatst. Er zijn vier inkepingen in de doorschijnende pot en vier uitsteeksels aan de gele trechter. Zet de uitsteeksels boven de inkepingen en draai de trechter vast op de doorschijnende pot. Plaats het groene deksel op de gele trechter, en klik de vier openingen van het groene deksel op de vier uitsteeksels van de gele trechter. Duw deze vervolgens stevig aan, maar niet té hard. Steek het touwtje door twee tegenoverliggende openingen van het groene deksel.

Val plaatsen

Zet de complete val ergens neer (op de grond, op een tafel). Open het wit doorschijnende dekseltje in het midden van het groene deksel. Haal het groene korfje eruit en plaats het boven op de val, met het wit doorschijnende dekseltje in de nabijheid. Scheur het zakje met het feromoonhoudertje.

Acht weken werkzaam

Laat het feromoonhoudertje (een kleine bruine rubberen capsule) rechtstreeks vanuit het zakje in het korfje vallen. Raak het feromoonhoudertje (capsule) niet met de handen aan. Feromonen zijn natuurlijke, door insecten aangemaakte stoffen, die in zeer lage concentraties andere insecten van dezelfde soort aantrekken. Voor de mens zijn ze totaal ongevaarlijk. Het feromoonhoudertje (de capsule) werkt acht weken nadat het uit de verpakking is gehaald.

Ophangen aan bebladerde tak

Laat het korfje met de capsule in de voorziene opening zakken, en duw vervolgens het wit doorschijnende dekseltje boven op het korfje vast. Hang de val ergens boven in de boomkruin op, liefst aan een bebladerde tak en in de halfschaduw of schaduw. Elke val heeft een werkbreedte van 50 tot maximaal 100 m. Als het de bedoeling is om zoveel mogelijk vlinders weg te vangen, is de plaatsing van één feromoonval per boom aanbevolen. Controleer het zeepsopje regelmatig en ververs het af en toe bij een massale vangst.

dispenser met lokstof (feromoon) zal het mannetje aangetrokken worden en vervolgens worden gevangen in de val. Het werkt het beste als je de feromoonvallen op 2-3 m hoogte in de boom ophangt, bij voorkeur in de schaduw van een dicht bebladerde tak. Voor het monitoren kan een goed bereikbare plaats gekozen worden, bij voorkeur ook op een hoogte van 2-3 m. Vanaf de grond is zo'n hoogte gemakkelijk te bereiken; daardoor kunnen de vallen regelmatig gecontroleerd worden.'

De feromoonval tegen de paardenkastanje-mineervlieg kan het beste gebruikt worden *in combinatie* met de volgende behandelingen:

1. Het blad onder de boom verwijderen, najaar – oktober/november
2. Lijmbanden aanbrengen, voorjaar – april/mei

3. TreeGuard gebruiken, voorjaar – mei/juni

4. Feromoonvallen, zomer – mei, juli en september

Mogelijkheden

- Feromoonval
- Feromoon kastanjemineermot
- Lijmbanden, 5 meter
- TreeGuard, 1 liter
- TreeGuard, 5 liter
- TreeGuard, 5 kilogram voor langdurige werking
- TreeGuard, 10 kilogram voor langdurige werking

DRIE KEER PER SEIZOEN VERNIEUWEN

De feromoondispenser moet drie keer per seizoen worden vernieuwd om de plaag van paardenkastanje-mineermotten goed te beheersen, vertelt Bodewes. 'Het is het beste om de dispenser de eerste keer omstreeks eind april te plaatsen, eind juni een keer te vernieuwen en eind augustus nog een keer. In de maand oktober kunnen de dispensers weer verwijderd worden.

LIJMBANDEN AANBRENGEN OP 2 TOT 2,5 M HOOGTE

- Benodigde lengte om de boom meten en afknippen
- IJzerdraad op lengte maken
- Lijmband om de boom slaan, bovenste helft openvouwen, vastzetten met ijzerdraad
- Onderste helft openvouwen, vastzetten met ijzerdraad
- Voor het beste effect hieronder nog een baan installeren
- De Lijmband kan in juni verwijderd worden

Be social

Scan of ga naar:

www.boomzorg.nl/article/29468/in-n-lente-drie-generaties-kastanjemineermot-bestrijden